

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 XI**Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2009****Nr. 14****NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 18 november 2008

In het voorstel van wet tot vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2009 (Kamerstukken II, 2008/2009, 31 700 XI, nr. 1), wordt de departementale begrotingsstaat voor het beleidsartikel 7 en niet-beleidsartikel 92 als volgt gewijzigd (bedragen in € 1 000):

Omschrijving	Stand ontwerpbegroting vóór Nota van Wijziging			Stand ontwerpbegroting na Nota van Wijziging		
	verplichtingen	uitgaven	ontvangsten	verplichtingen	uitgaven	ontvangsten
TOTAAL	1 216 159		255 674		1 212 221	255 674
Beleidsartikelen		900 700	215 335		900 329	215 335
1 Optimalisering van de ruimtelijke afweging	6 260	19 140	10 033	6 260	19 140	10 033
2 Gebiedsontwikkeling en realisatie Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur	59 074	142 920	85 920	59 074	142 920	85 920
3 Klimaatverandering en grootschalige luchtverontreiniging	41 120	97 610	2 500	41 120	97 610	2 500
4 Milieukwaliteit van water en bodem	94 598	171 063	21 600	94 598	171 063	21 600
5 Milieukwaliteit in de bebouwde leefomgeving	102 159	129 958	71 700	102 159	129 958	71 700
6 Risico's van stoffen, afval, straling en GGO's	136 812	147 662	2 800	136 812	147 662	2 800
7 (Inter)nationaal milieubeleid	78 044	82 131	6 900	77 673	81 760	6 900
8 Externe veiligheid	26 866	46 532	13 000	26 866	46 532	13 000
9 Handhaving en toezicht	63 856	63 684	882	63 856	63 684	882
Niet-beleidsartikelen		315 459	40 339		311 892	40 339
91 Algemeen	308 178	316 169	40 339	308 178	316 169	40 339
92 Nominaal en onvoorzien	- 572	- 710		- 4 139	- 4 277	

Toelichting*Algemeen*

Aanleiding voor deze Nota van Wijziging is de uitvoering van de bij de

Algemene Politieke Beschouwingen, door de leden Van Geel, Slob en Hamer cs ingediende moties (respectievelijk TK 31 700, nr. 10, TK 31 700, nr. 17 en TK 31 700, nr. 15). De dekking voor bovengenoemde moties wordt gevonden door een subsidietaakstelling en een taakstelling inhuur externen. Dit leidt tot een verlaging van de begroting van VROM. Voor de betreffende artikelen is de gewijzigde tabel met budgettaire gevolgen opgenomen en de tabel uit het verdiepingshoofdstuk. In het verlangde hiervan dienen de overige financiële tabellen, zoals in de beleidsagenda, in het licht van deze wijzigingen te worden gelezen. Verder is de beleidsagenda voor het onderdeel Windenergie aangepast.

Artikelsgewijs

De beleidsagenda

5d. Windenergie

Het Kabinet kiest voor verdere ontwikkeling van windenergie en gaat een ruimtelijk perspectief opstellen .

Doel

Deze kabinetsperiode is de doelstelling **zowel op zee als op land meer ruimte voor windenergie te creëren. Op land is al een groot deel van de benodigde ruimte** beschikbaar in streek- en omgevingsplannen en in gemeentelijk beleid. Het voortouw voor de realisatie van deze locaties ligt bij provincies en gemeenten. Door het Rijk zal een aantal knelpunten en randvoorwaarden opgelost moeten worden.

Om doorgroei van windenergie na 2011 mogelijk te maken is aanvullende ruimte nodig in Nederland. Het beleid van de afgelopen jaren heeft tot veel versnipperde lokaties geleid. De weerstand tegen windmolens is daarmee nogal toegenomen. Daarbij komt dat windmolens steeds groter worden. Het streven van het Kabinet is daarom om voor de toekomst windmolens meer te concentreren in windturbineparken. Het Rijk neemt het initiatief om samen met provincies en gemeenten de locaties voor grootschalige windturbineparken te bepalen. Vanuit het perspectief van Mooi Nederland zullen gebieden worden aangegeven die vrijgesteld worden van windmolens (*vides*). **Voor windenergie op zee ziet het kabinet zowel toe op een korte doorlooptijd en gecoördineerde aanpak voor vergunningsaanvragen, als ook op het scheppen van ruimtelijke voorwaarden op grond waarvan volgende kabinetten het doel van 6000 MW vóór 2020 kan realiseren.**

Belangrijkste prestaties in 2009

De prestaties van de Minister van VROM in 2009:

- Inzetten van ondersteuningsteams voor het oplossen van ruimtelijke knelpunten zodat projecten «in de pijplijn» door kunnen gaan;
- Meer draagvlak voor windenergie door een intensieve campagne;
- Ontwikkeling van een ruimtelijk perspectief voor windenergie om ruimte te vinden voor **windenergie op land** na 2011. Hierbij zal onderscheid worden gemaakt tussen windturbineparken, de zogenaamde *vides* (waar plaatsing van *windturbines niet wenselijk is*) en *tussengebieden*.

2.2. De beleidsartikelen

Artikel 7. (Inter)nationaal milieubeleid

Tabel 7.1 budgettaire gevolgen van beleid

Artikel 7. (Inter)nationaal milieubeleid

x € 1 000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen:	87 752	56 689	77 673	73 918	72 337	74 340	69 470
Uitgaven:	103 171	114 392	81 760	73 473	73 048	74 340	69 470
Waarvan juridisch verplicht			60 088	55 546	41 629	36 677	34 132
Programma:	103 171	114 392	81 760	73 473	73 048	74 340	69 470
Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium:	91 747	99 564	65 719	59 638	58 495	58 949	54 079
Adequaat generiek milieu-instrumentarium	0	81 815	44 757	37 783	34 605	40 113	35 848
Adequaat generiek via ruimtelijke maatregelen	0	11 521	14 240	13 360	13 205	11 875	11 870
Adequaat generiek instrumentarium	91 747	6 228	6 722	8 495	10 685	6 961	6 361
Internationaal milieubeleid:	5 201	5 854	4 285	4 826	5 225	6 263	6 263
Internationaal milieubeleid (HGIS-deel)	3 802	3 696	2 747	3 846	4 245	5 074	5 074
Internationaal milieubeleid (niet HGIS-deel)	1 399	2 158	1 538	980	980	1 189	1 189
Gecoördineerd milieubeleid voor industrie en MKB:	6 223	8 974	11 756	9 009	9 328	9 128	9 128
Ontvangsten:	6 341	7 652	6 900	4 900	4 900	4 270	0

Toelichting:

Door de invulling van de taakstelling subsidies zal vanaf 2009 voor € 371 000 per jaar minder aan subsidies worden verstrekt. Als gevolg hiervan zullen in relatie tot de hiervoor beschikbare € 8 mln per jaar minder projecten worden gefinancierd en/of zal de financiering van projecten lager uitvallen.

2.3. De niet-beleidsartikelen

Artikel 92. Nominaal en onvoorzien

Artikel 92. Nominaal en onvoorzien

x € 1 000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Verplichtingen:	0	3 369	- 4 139	- 5 593	- 6 383	- 6 212	6 212
Uitgaven:	0	3 447	- 4 277	- 6 133	- 6 683	- 6 512	- 6 512
Loonbijstelling:	0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling:	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien:	0	1 685	1 522	1 372	2 014	1 954	1 954
Nog te verdelen:	0	1 762	- 5 799	- 7 505	- 8 697	- 8 466	- 8 466
Nog nader te verdelen taakstellingen	0	0	- 3 867	- 5 022	- 6 200	- 6 200	- 6 200
Nog nader te verdelen overig	0	1 762	- 1 932	- 2 483	- 2 497	- 2 266	- 2 266

Toelichting:

Naar aanleiding van de motie Van Geel, Slob en Hamer cs is de taakstelling inhuur externen op dit artikel geboekt. Bij de 1e suppletore begroting 2009 zal een verdere verdeling van deze taakstelling over de artikelen worden uitgeboekt.

3. Verdiepingshoofdstuk

Artikel 7. (Inter)nationaal milieubeleid

Opbouw uitgaven x € 1000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	78 463	74 522	65 671	63 022	63 295	0
Mutatie 1e suppletore begroting 2008	35 149	7 804	3 343	6 044	6 694	6 094
<i>Nieuwe mutaties:</i>						
Beleidsmatige mutaties:						
a. FESProMT (Toezegging 2007-2010)	0	4 900	4 900	4 900	4 270	0
b. Naar artikel 6 i.v.m. kasschuif 2007	0	- 6 000	0	0	0	0
c. Extrapolatie 2013	0	0	0	0	0	63 295
d. Overige mutaties:	780	905	- 70	- 547	452	452
e. NvW taakstelling subsidies		- 371	- 371	- 371	- 371	- 371
Stand ontwerpbegroting 2009	114 392	81 760	73 473	73 048	74 340	69 470

Artikel 92. Nominaal en onvoorzien

Opbouw uitgaven x € 1000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stand ontwerpbegroting 2008	802	- 37	- 219	- 954	- 1 014	0
Mutatie 1e suppletore begroting 2008	14 871	12 221	8 367	7 975	7 892	7 586
<i>Nieuwe mutaties:</i>						
Beleidsmatige mutaties:						
a. Loonbijstelling 2008	- 7 785	- 7 532	- 7 030	- 6 128	- 6 045	- 6 045
b. Knelpuntenpot prijsbijstelling	- 5 897	- 2 949	0	0	0	0
c. Verdeling SFB-gelden 2008	1 921	0	0	0	0	0
d. Extrapolatie 2013	0	0	0	0	0	- 1 014
e. Overige mutaties:	- 465	- 2 413	- 2 530	- 1 675	- 1 444	- 1 138
f. NvW taakstelling externen		- 3 567	- 4 721	- 5 901	- 5 901	- 5 901
Stand ontwerpbegroting 2009	3 447	- 4 277	- 6 133	- 6 683	- 6 512	- 6 512

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer